

М. Д. Король, Н. В. Куліш, О. Д. Оджубейська, Д. М. Король

КОРОТКИЙ НАРИС З ІСТОРІЇ КАФЕДРИ ПРОПЕДЕВТИКИ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

У цей день на базі кафедри пропедевтики ортопедичної стоматології ВДНЗ України "Українська медична стоматологічна академія" за адресою вул. Навроцького, 7 збирається велика кількість людей: колеги, друзі, гості із закладів охорони здоров'я різних регіонів України, щоб привітати колектив відомої кафедри з новим роком. У цьому році це визначна дата, яку можна порівняти з віком людини, - 20-річний ювілей кафедри, де протягом усього цього часу панує атмосфера дружби, доброти, радості, взаємоповаги. Осередок, у якому працюють спеціалісти, що повертають людям посмішки, здоров'я, вкладають свої сили та душу, щоб зробити людей красивими і щасливими. Це колектив, який продовжує добрі традиції української школи стоматологів-ортопедів, виконуючи значний обсяг науково-дослідних робіт у галузі стоматології, веде лікувальну та педагогічну роботу.

Генеалогічне дерево кафедри має глибоке коріння з чудовою перспективою росту. За 20-річну історію існування кафедра пережила принаймні 3 етапи перетворення і може з гордістю пригадати всіх своїх учителів.

Погляд в історію народження кафедри пов'язаний із поважними іменами проф. Шилової Г.Б., доц. Почтарьова А.О., проф. Рубаненка В.В., к.мед.н. Грімова А.В., к.мед.н. Коника Г.П., проф. Нідзельського М.Я., к.мед.н. Шияна Є.Г. Усі вони працювали на кафедрі ортопедичної стоматології, з якої 15 січня 1991 року відокремилася кафедра пропедевтики ортопедичної стоматології, без існування якої вже не можна було уявити існування стоматології. Кафедру очолив доц. Різник Б.М. Молодому енергійному колективу була доручена розробка методики виготовлення зубних протезів із використанням керамічних мас.

Радість творчості, можливість реалізації своїх наукових ідей та задумів об'єднала людей-одномумців та сприяла новим досягненням. Молода кафедра дуже швидко завоювала визнання та авторитет у навчальному закладі. Але для активного трудового колективу було замало місця під дахом обласної стоматологічної поліклініки. Подальший розвиток вимагав розширення площ для реалізації нових планів, спорудження нових лабораторій, що дозволяли б студентам повною мірою опановувати технологіями виготовлення ортопедичних конструкцій. Так розпочався другий етап у житті колективу, який із 1994 року очолив доц. Король М.Д.

Висококваліфікований спеціаліст, професіонал із великої літери, доброзичлива людина, яка вміє притягувати до себе людей, відданий своїй справі, з високою вимогливістю, він зміг згуртувати навколо себе молодь, що за першим покликом попрямувала з ним у нову еру життя. І це майбутнє - база кафедри, яка власними руками кожного співробітника була реконструйована в приміщенні гуртожитків. Із перших днів роботи почали функціонувати зуботехнічна лабораторія для виготовлення косметичних конструкцій зубних протезів, яка має найсучасніше обладнання виробництва відомих світових фірм; лабораторія прецизійного литва; 2 лекційні аудиторії; 7 навчальних зуботехнічних лабораторій: знімного, незнімного, бюгельного, щелепно-лицевого протезування, ортодонтичних конструкцій. А в них - спеціальне сучасне обладнання та інструментарій. Є полірувальні, гіпсувальні та інші допоміжні приміщення, 6 клінічних залів, обладнаних вітчизняними стоматологічними установками «Сатва-компакт». 2 навчальні кімнати, операційний блок, кабінет терапевтичної стоматології, рентген- та фізіотерапевтичний кабінети, комп'ютерний клас. П'ять зуботехнічних лабораторій забезпечують лікувальну роботу. Створені добрі умови для викладачів - вони мають 5 кабінетів доцентів і 5 асистентських.

На цій базі проводилися і проводяться дослідження з ініціативної теми «Особливості третинної профілактики захворювань зубощелепної системи із застосуванням нових клініко-патогенетичних підходів та технологій».

До 10-річчя кафедри (2001 рік) творчий працелюбний колектив склався остаточно. Адреса кафедри відома по всій Україні. З переїздом на нову базу за адресою вул. Навроцького, 7 - 9 розпочалася нова сторінка в історії кафедри. У часі це збіглося зі скрутним становищем економіки держави, і відкриття нових навчальних площ було знаком відродження.

Період 1998-2004 рр. став найяскравішим у історії кафедри. Це пов'язано з тим, що до основного колективу приєдналися жінки лікарі-ортодонтки (доц. Головка Н.В., асистенти Галич Л.Б., Куліш Н.В.), і кафедра змінила назву на більшу за розміром та значимістю - кафедра пропедевтики ортопедичної стоматології та ортодонції. Це був час, коли в кафедральних клінічних залах та лабораторіях вирувало життя, коли повною ходою йшла навчальна, наукова робота, коли співро-

бітники кафедри не тільки працювали, а й відпочивали разом. Спільна праця та відпочинок згуртували колектив, усі готувалися до вирішення нових, ще складніших завдань. До того ж кафедра стала випускною. Оскільки на базі кафедри навчалися студенти II, III, IV і V курсів, відповідно збільшилося педагогічне навантаження та поширилися зв'язки з іншими профільними кафедрами - не тільки академічними, а й з інших навчальних закладів України.

На базі кафедри поспіль 5 років проводився Всеукраїнський конкурс професійної майстерності за спеціальністю «Стоматологія ортопедична». Вагомий внесок у розвиток матеріально-технічної бази навчального процесу зробили доценти кафедри Кіндій Д. Д., Рамусь М. О., Оджубейська О. Д., Хребор М. В., зубні техніки Колісник Л. Н., Медяник З. С., Бут В. М., Федоша О. І., Кравченко І. В., Подарець Л. М.

До свого 20-річчя кафедра підійшла, маючи за плечима безцінний творчий людський капітал. Найвні всі складові успіху: кадри, досвід, матеріальна база, можливість та перспективи.

Але невблаганний час плине швидко, змінюються вимоги до викладання предметів, підвищуються рейтинги інших ВНЗ України, тому адміністрація академії прийняла рішення про реорганізацію кафедри. Із 2005 року з боєм у душі і серці колектив ортопедів працює окремо від ортодонтів. Кафедра переживає новий етап у своїй історії, повертаючись до початкового свого статусу як кафедра пропедевтики ортопедичної стоматології. Але це не означає, що втрачаються зв'язки з ортодонтами. Створена кафедра ортодонції та післядипломної освіти лікарів-ортодонтів, яка продовжувала розділяти не тільки територію кафедри, а й проблеми та радощі друзів.

На початку третього тисячоліття колектив кафедри вбачає своє головне завдання в підготовці кваліфікованих спеціалістів. Цій ідеї ми всі служимо, як і раніше. Кафедра передусім має бути для студентів, і цьому принципу підпорядкована вся робота. Навчальна робота стала головною, і це саме та основа, яка формує "життєвий штафт" кафедри. Окрім традиційної підготовки лікарів-стоматологів, кафедра стала базою для підготовки лікарів-інтернів, клінічних ординаторів-іноземців, аспірантів очної та заочної форм навчання. Така система дозволяє повною мірою реалізувати індивідуальний підхід до кожного, хто навчається, максимально наблизити процес навчання до тих запитів, які висуває життя перед молодими людьми.

Тому з ранку до вечора коридори кафедри заповнені молодими людьми, які прагнуть знань. Це особливий спосіб життя та стиль спілкування. Кафедра стала тим місцем, де молодь намагається реалізувати свої задуми, знайти близьких духом, отримати підтримку та допомогу. Наші викладачі завжди охоче поділяться досвідом і знаннями, допоможуть у скрутну хвилину, розділять смуток і радість.

Завідувача кафедри професора Короля М. Д. і професора Силенка Ю. І. ми вже можемо назвати ве-

теранами кафедри, хоча за віком та за станом душі ці люди не асоціюються з таким визначенням. Вони заохочують молодь до наукової діяльності. Кафедра бере участь та організовує наукові семінари, конференції та виставки, і кожна ідея знаходить свій шлях реалізації.

За 20 років на кафедрі захищені 7 докторських і 29 кандидатських дисертацій, підготовлені 24 аспіранти, 9 магістрів та 32 клінічні ординатори. Під керівництвом завідувача кафедри, д.мед.наук, професора Короля М. Д. захищені 20 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук: Кіндій Д. Д. (1999 р.); Оджубейська О. Д. (1999 р.); Головка С. В. (2000 р.); Писаренко О. А. (2001 р.); Ярковий В. В. (2001 р.); Рамусь М. О. (2001 р.); Малюченко М. М. (2001 р.); Ткаченко І. М. (2003 р.); Шевченко О. В. (2004 р.); Кіндій В. Д. (2005 р.); Бабін І. О. (2006 р.); Зубченко С. Г. (2007 р.); Ніколішин І. А. (2007 р.); Козак Р. В. (2008 р.); Калашніков Д. В. (2008 р.); Кіщенко М. А. (2009 р.); Чертов С. О. (2009 р.); Митченко О. В. (2009 р.); Савченко В. В. (2009 р.); Лиштва В. Г. (2010 р.).

Під керівництвом д.мед.наук, професора Силенка Ю. І. захищені 8 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук: Соколенко В. І. (1994 р.); Дігтяр Н. І. (1995 р.); Хміль О. В. (1996 р.); Давиденко Г. М. (1997 р.); Хребор М. В. (1998 р.); Бусло А. М. (2006 р.); Гаврилов В. О. (2008 р.); Копельян Н. М. (2009 р.). Проф. Силенко Ю. І. був консультантом трьох дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук: Ступницький Р. М. (2009 р.); Король Д. М. (2009 р.); Новіков В. М. (2010 р.).

Вагомий внесок кафедри у винахідницьку роботу академії та стоматології в цілому - 53 патенти, 2 раціоналізаторських пропозиції, опубліковано 7 монографій та понад 2100 наукових статей, такий доробок має колектив визнаної в Україні та за її межами кафедри. За цими цифрами стоїть щоденна копійка праця однодумців, відданих своїй справі людей.

Усі 20 років кафедра виховувала висококваліфіковані наукові кадри. Натепер підготовлені 7 докторів наук, 28 кандидатів наук, 15 аспірантів, 2 магістри та 5 клінічних ординаторів, деякі залишилися працювати у стінах рідної кафедри, інші працюють у навчальних закладах України або втілюють наукові доробки кафедри в практику охорони здоров'я. Деякі перебували на кафедрі лише короткий проміжок часу, виконуючи дисертаційні роботи, і невблаганний час змін розсіяв їх по світу, але найголовніше те, що учні кафедри професійно відбулися і продовжують її традиції.

Необхідність бути конкурентоспроможними в підготовці іноземних студентів спонукає співробітників кафедри до постійного підвищення свого професійного рівня, зокрема викладання предмета англійською мовою. Цю нелегку роботу виконують доцент кафедри Хребор М. В., асистент Гасюк П. А.

Останні роки - не найкращий час у розвитку матеріально-технічної бази кафедри. Економічна криза наклала свій відбиток на стан оснащення лабо-

раторних кімнат і кількість технічних матеріалів. Але незважаючи на скрутне матеріальне становище, ентузіасти своєї справи - викладачі та зубні техніки постійно підтримують лабораторну базу, що дозволяє студентам опановувати мануальними навичками зуботехнічної роботи.

До свого ювілею кафедра підійшла з багатим багажем традицій, знань, успіхів, що накопичені та зберігаються співробітниками, які готові до нових, не менш значущих відкриттів та досягнень у технологіях використання нових стоматологічних матеріалів.

Попереду ще дуже багато справ. Постійно зростають вимоги часу до викладання дисципліни, збільшується кількість студентів. Необхідно постійно вдосконалювати навчальні плани та програми, оновлювати лекційні курси і цикли лабораторних робіт, готувати нові завдання. Перехід академії до підготовки сту-

дентів за Болонською системою навчання змушує розробляти нові методи викладання предмета, і не змінно цю проблему як завжди розв'язує навчально-методичний "мозок кафедри" – завідувач навчальної частини Коробейников ЛС.

Колектив кафедри напередодні ювілею з подвійною енергією та ентузіазмом продовжує освоювати нові методи науково педагогічної діяльності та безперервно здійснює свою роботу з підготовки висококваліфікованих кадрів як для наукової праці, так і для практичної охорони здоров'я. Працюючи на науковій та педагогічній ниві, колектив кафедри в наш нелегкий час віддає свої сили і знання почесній справі охорони здоров'я населення України та вважає цю роботу першочерговим завданням.

Дякуємо всім, хто був поряд із нашою кафедрою ці швидкоплинні 20 років!